

Австрийско Председателство на Европейския Съюз

**5^{-та} Европейска среща на хората
живеещи в бедност**

***Как се справяме с всекидневния си
живот?***

Брюксел, 12 и 13 май 2006

Съдържание

Ключови послания: Доклад на Австрийското председателство до Съвета по заетостта, социалната политика, здравеопазването и грижите за потребителите, 1-2 юни 2006

Уводни думи на Австрийското председателство

Бележки на председателстващия

1. Въведение
2. Встъпителна сесия
3. Послания от работните срещи
  - 3.1. Значението на участието
  - 3.2. Реалността на бедността и социалното изключване
  - 3.3. Какво е необходимо за един добър живот
  - 3.4. Засилване на процеса на социално включване
    - i. По-добри Национални планове за действие за социално включване (НПО/включване)
    - ii. Целеполагане в политиките на Европейския съюз
  - 3.5 Надслов на бъдещите срещи
4. Дебат с панел
5. Заключителна пленарна сесия

Приложение 1: Списък на участниците

Ключови послания: Доклад на Австрийското председателство до Съвета по заетостта, социалната политика, здравеопазването и грижите за потребителите
Люксембург, 1-2 юни 2006

Съдържание:

Петата среща се състоя в Брюксел на 12-13 май 2006. Темата беше “Как се справяме с всекидневния си живот?” На срещата присъстваха повече от 200 души, включващи делегации на хора, живеещи в бедност, от 23 страни (21 страни-членки плюс България и Норвегия), заедно с много членове на комитети за социална защита (КСЗ) и Програми за социално изключване (ПСИ), представители на Европейската Комисия, ЕАПН и други европейски НПО, Европейския икономически и социален комитет и Комитета за регионите.

По време на срещата хората живеещи в бедност наблегнаха на следните ключови теми:

Участие

Участието е от първостепенно значение: Много важно е хората, живеещи в бедност, да участват в решенията, които влияят върху техния всекидневен живот. Тези, които правят политиката, трябва да се вслушват и да се ангажират в смислен диалог на Европейско, национално и локално ниво. Едно такова участие трябва да бъде редовно, да му бъде даден формален статут и структура и да бъде ресурсно обезпечено. Трябва да бъдат договорени индикатори за мониторинг на участието .

Действителността да живееш в бедност

Справянето е постоянна борба: Справянето с бедността е трудно. Това е всекидневна борба за оцеляване. Така е защото, когато живееш в бедност, ти си изолиран и ти липсва основна информация. Често основните ти нужди от работа, жилище, здравеопазване и образование не са изпълнени. Дори когато тези нужди се посрещат, съответните служби те третират по непочтителен, студен и стигматизиращ начин. Расизма и дискриминацията задълбочават изключването и изолацията. Ти се чувстваш безсилен, заклеямен и виновен. Липсва ти избор.

Увеличава се неподходящата и несигурна работа: За много хора достъпът до достойна работа е силно ограничен. Работата често е ниско платена и несигурна и не е достатъчна, за да измъкне хората от бедността. Достъпът до работа се влошава в резултата на дискриминация и расизъм, по-специално за ромите, бежанците и имигрантите без документи, а също така и за самотните майки и хората с увреждания.

Страх за собствените си деца: Много родители се страхуват, че нещата, които са им липсвали в техния живот докато са растели, сега липсват на

техните деца. Това се отнася не само до факта, че на децата може да им липсват основни потребности или подходящ достъп до съществени услуги, но и поради липсата на възможност за участие в нормален социален, културен и рекреативен живот.

Основни потребности за добър живот

Човешки права и достойнство за всички: Най-основната потребност за добър живот е зачитането на човешките права и достойнството на всички хора, независимо от етническата им принадлежност, религия и правен статус. Всеки индивид и неговата история имат значение.

Подходящ минимален доход: В една такава богата част от света, каквато е Европейския съюз, на всеки гражданин трябва да бъде гарантиран минимален доход, за да плаща разходите си и да води достоен живот. Този доход трябва да е достатъчен не само за основните потребности, но също така за да може да участва в социалния и културен живот и да осигурява неговото личностно развитие.

Засилено антидискриминационно законодателство: Силно законодателство за антидискриминация и равнопоставяне, което да гарантира правото на труд и равен достъп до услуги на всички.

Достъп до достойна работа: За много, но не за всички, достъпът до добра работа е ключовия изход от бедността, давайки им възможност да станат активни граждани. Един такъв достъп трябва да бъде подкрепен от съответните свързващи възможности за обучение, подкрепящи социални услуги и гъвкави системи за подкрепа на дохода.

Покрив над главата: Наличието на жилища, каквито хората могат да си позволят е от съществено значение. Това означава да се инвестира повече в строителството на социални жилища, да се контролират наемите, да се преследват лошите наемодатели и да се осигуряват съответните жилищни услуги.

Достъп до значимите услуги: Значимите услуги трябва да бъдат: локално налични, съвременни, ефективни и универсални (да не бъдат насочени към определени групи).

- равният достъп до **образование** е трамплин в живота и възможност за учение през целия живот, включително и за по-високо образование и обучение по новите информационни и комуникационни технологии, което е съществено за всички;
- достъп до основните услуги в **здравеопазването**, включително зъболечението трябва да бъде гарантиран за всички;
- достъпът до **транспорт, социални услуги и грижи за детето** са важни за един достоен живот;

- възможностите за участие в **културни и креативни дейности** и дейности свързани със **спорт и отдих** са съществен елемент от добрия живот.

Достъп до информация: достъпът до релевантна и разбираема информация за правата, услугите и възможностите са жизнено важни за оцеляването и за един независим живот.

2006-2008 НПО/включване

- **Участието** на хората, живеещи в бедност и на НПО, които ги представляват, в подготовката, но и в осъществяването и монитоража на новите Национални планове за действие трябва да бъде разширено и задълбочено. Обучение по техниките за участие трябва да бъде организирано за държавните служители, отговарящи за Националните планове за действие .
- Следващите Национални планове за действие трябва да бъдат **по-конкретни, фокусирани и специфични** и по такъв начин по-разбираеми и по-ефективни от предишните Национални планове за действие.
- Подготовката на НПД трябва да включва **цялата политическа система** и да **свързва** заедно различни политики.
- Националните планове за действие трябва да вземат предвид **наборът от нужди**, които са необходими за един добър живот, а не да са фокусирани само върху активните мерки.
- Влиянието на **приватизацията на услугите** (напр. вода, газ, електричество) трябва да се взема под внимание в НПД.
- Текущите **мониторинг и оценки** на това, което се е случило като резултат от НПД, трябва да бъдат засилени.

Предложения на Председателството:

Председателството подкрепя виждането, че участието е от съществено значение. Страните-членки трябва, в съответствие с общите цели за социална защита и социално включване, да синхронизират своите усилия за включване на хората, живеещи в бедност.

Обменът на информация между страните-членки относно техния опит, свързан с участието на хората, живеещи в бедност, трябва да бъде засилен. В този контекст Председателството предлага дебатът да бъде фокусиран върху устойчивото развитие по време на Съвета на 1 юни 2006 за социално включване и по-специално по въпроса: как заангажирането на всички нива на хората, живеещи в бедност, може да бъде подобро.

Бедността е всекидневна борба за оцеляване. В Европейския съюз твърде много хора трябва да водят тази борба всеки ден. Това постоянно трябва да се има пред вид когато се правят политиките.

Въпросът за достъп до достойна работа е от ключово значение и трябва да се има предвид във всички релевантни политически области, така че да работи като изход от бедността и социалното изключване.

Председателството насърчава всички участници и гости на Петата среща да разпространяват резултатите и опита от нея колкото е възможно по-широко.

Европейските срещи на хората живеещи в бедност се доказват като много полезни и трябва да продължат.

УВОДНИ ДУМИ НА АВСТРИЙСКОТО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО

Бедността означава ежедневна борба за оцеляване. В Европейския съюз все още има твърде много хора, които трябва да печелят тази битка всеки ден. По време на Пролетната европейска среща на 23/24 март, 2006 основна грижа на Австрийското председателство на Съвета бе потвърждаването на ангажимента на ръководителите на правителствата за нанасяне на решителен удар за намаляване на бедността и социалното изключване до 2010 година.

В този процес е необходимо да бъдат ангажирани хора, директно засегнати от бедността. Основавайки се на своя собствен опит, хората живеещи в бедност, очевидно са в най-добра позиция да преценят на кои мерки трябва да бъде даден приоритет. Аз следователно съм много доволна, че по време на Австрийското председателство на Съвета ние успяхме да продължим традицията на Европейските срещи на хората, живеещи в бедност, и по този начин да продължим процеса на консултации.

Тази среща нямаше да бъде възможна без ценната подкрепа на всички ангажирани с нея, за което аз искрено им благодаря. Моите специални благодарности са към делегатите на срещата, за тяхната всеотдайна работа и техния кураж да участват в дискусиите, като трябва да отбележим, че уроците от техния личен опит ще залегнат в Докладите за национална стратегия за социална закрила и социално включване 2006-2008. В бъдеще тези Доклади за национална стратегия трябва да бъдат съставяни с по-конкретен, целенасочен и прецизиран език, за да се осигури тяхната пълнота и ефективност.

Ключовите резултати от дискусиите на участниците по въпроса *“Как се справяме със всекидневния си живот”* бяха представени в едно послание на Австрийското председателство до Съвета на Министрите на 1 юни 2006. Те отразяват реалностите на живеещите в бедност и формулират основните потребности и предпоставките за един *“добър живот”*.

Надявам се, че този Доклад ще позволи една голяма аудитория, включваща заинтересованите групи, участващи активно в борбата с бедността, и вземащите политически решения на национално и Европейско ниво, да споделят опита на участниците в Петата среща на хората, живеещи в бедност.

Убедена съм, че това е важен и успешен начин за водене на процеса на консултации и следователно приветствам продължаването на Европейските

срещи на хората, живеещи в бедност, през първата половина на 2007, както беше обявено от предстоящото Германско председателство.

Урсула Хаубнер
Федерален Министър на Социалната защита, поколенията и защитата на потребителите

(снимка)

ОБРЪЩЕНИЕ НА ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩИЯ

Когато бях поканена да председателствам Петата среща на хората, живеещи в бедност, през май, 2006, в Брюксел, аз бях повече от щастлива да приема. Моето участие в конференцията ме обогати изключително (и да, аз използвам "обогати" съзнателно). Така, вместо да представя един общ преглед на резултатите от срещата (подробностите от която са включени в този доклад), аз искам да споделя своите впечатления и спомени от нея.

В същината на двудневната конференция проведена в сградата на Европейския Икономически и Социален Комитет и Комитета за Регионите беше въпроса за това как да се справяме с бедността във всекидневния живот. Аз бях впечатлена от различния опит на участниците от различните страни. Бях впечатлена от огромното разнообразие на проблемите, които бяха представени. Ние, например, научихме за борбата на ромското население; неразрешените проблеми на непридружаваните млади имигранти; за хора, живеещи в жилища, засегнати от азбест, проблемите на безработицата и несигурната заетост, и за много, много повече.

Независимо от тези различни проблеми и опит на участниците, учудващо е че обмяната беше много широка. Спомням си представянето на постери, което не само отразява борбата на хората, живеещи в бедност във всяка страна, но също така демонстрира множеството прилики в Европа. Аз си спомням за многото разговори и дискусии по време на неформалните обеда и вечери, които също позволяваха обмяна на опит. Ясно е, че в тези разговори без преводачи, различните езици правеха невъзможно да бъде разбрано всичко, което бе казано; въпреки това имаше широко взаимно разбиращество.

Спомням си, че много въпроси бяха събрани по време на работните срещи, за да бъдат изпратени до политиците и държавните служители, до хора, които не изпитват бедност, но които са ангажирани в борбата с бедността. Аз, също така, си спомням, че времето беше ограничено. Като председателстващ, аз не можех да дам възможност на всеки, който искаше да допринесе с нещо, действително да направи това. Спомням си разочарованието на много участници, включително и моето, че срещата приключи толкова бързо: не бяха зададени всички въпроси, не бяха дадени всички отговори.

За щастие, тази добре организирана конференция е договорено да продължи и следващата година, под патронажа на Германското председателство на ЕС. Има толкова много което хората, живеещи в бедност, да кажат и да искат; има много повече, което политиците и служителите от националните правителства и институциите на Европейския съюз трябва да чуят. Желая на Австрийското министерство, което организира тази среща и на Европейската анти-бедност мрежа, която осигурява продължителност на този процес, много повече срещи, които обогатяват като тази. Поласкана съм да бъде част от нея!

Карин Хайцман

Асистент професор от Институт за социална политика,
Виенски университет по Икономика и бизнес администрация

ВЪВЕДЕНИЕ

Петата Европейска среща на хората живеещи в бедност се състоя в Брюксел на 12-13 май 2006 под патронажа на Австрийското председателство на Европейския съюз и беше подкрепена от Европейската Комисия, Европейския икономически и социален комитет и Комитета за Регионите. Срещата беше организирана от Европейската анти-бедност мрежа (ЕАПН), която подпомагаше организационния комитет в разработването на съдържанието, методологиите и практическата организация на Петата среща. Темата беше: *Как се справяме във всекидневния живот?*

На събитието присъстваха повече от 200 души, включващи делегации на хора, живеещи в бедност, от 23 страни (21 страни-членки плюс България и Норвегия), заедно с много членове на Комитета за социална защита (КСЗ) и Комитета за социално изключване (КСИ), представители на Европейската Комисия, Европейския Икономически и Социален Комитет, Комитета за Регионите, ЕАПН и други Европейски НПО .

Организацията на Срещата беше подпомагана от организационен комитет, който събра представители на Австрийското федерално министерство за социална защита, поколенията и закрилата на потребителите, Европейската Комисия, Германското Федерално Министерство на труда и социалните грижи, Белгийското Министерство за социална интеграция, ЕАПН, АТД Четвъртия свят, ФЕАНТСА, Европейския Икономически и Социален Комитет и Комита за Регионите.

Докато самото събитие се проведе в рамките на два дни, по същество това беше кулминацията на една значителна работа в предходните месеци. Повечето от националните делегации на хората, живеещи в бедност, са предприели подробна подготвителна дейност и са съставили доклад преди участието си в Петата среща. Това гарантира, че делегациите идват на срещата добре подготвени и с важна информация, която да споделят по време на дискусиите на различните работни срещи. Всъщност продължителната подготовка допринесе значително за успеха на Срещата. В много страни нивото на подготовка беше по-обширно в сравнение с предишни години. В това отношение, забележимо е че в някои страни, следвайки препоръките на предишната среща под председателството на Люксембург, подготовката е получила финансова подкрепа от Националните и Регионалните власти. Това дава възможност да бъдат определени координатори във всяка страна, които подпомагат националните организационни комитети в планирането на срещата и осигурява добрата подготовка на делегациите, присъстващи на срещата. Този доклад се базира на докладите изготвени предварително, а така също на дискусиите по време на Петата среща.

В допълнение към докладите, изготвени от делегациите, друг важен елемент по време на събитието бяха изготвените от делегациите постери, илюстриращи аспекти на справяне с всекидневния живот. Те бяха представяни на различни места по време на конференцията, като дадоха допълнителна информация и значително разведриха обсъжданията. (Тези постери могат да бъдат видени на www.eapn.org или на www.bmsg.gv.at)

Срещата беше структурирана така че да осигури високо ниво на участие на всички делегати. Следвайки встъпителната сесия с изказвания на представители на Австрийското председателство, Европейската Комисия, Икономическия и Социален Комитет, Комитета за Регионите и на участник от Четвъртата Европейска среща през 2005, и първото представяне на някои от постерите, изготвени от делегатите, ударението беше поставено на четирите работни сесии. Делегатите останаха в една и съща работна група през цялото време. След втори кръг на представяне на постери, се състоя пленарната сесия, на която синтезирано бяха представени основните въпроси, възникнали в различните работни групи. След което в един панел бе отговорено на набор от въпроси, поставени в работните групи. Панелът се състоеше от представители на Европейската Комисия, Комитета за социална защита, Европейския Икономически и Социален Комитет и ЕАПН. На заключителната пленарна сесия бяха направени обръщения от Австрийското председателство, бъдещето Германско председателство и ЕАПН.

2. ВСТЪПИТЕЛНА СЕСИЯ

- Г-жа. Урсула Хаубнер, Федерален Министър на социалната защита, поколенията и закрилата на потребителите, Австрия
- Г-ца Лена Самюел, Европейска Комисия, Генерален Директорат по заетостта, социалните грижи и равните възможности
- Г-н Лука Яхиер, Европейски Икономически и Социален Комитет
- Г-н Хари Диксма, Комитет за Регионите
- Г-н Пол Росиер, участник в Четвъртата среща на хората, живеещи в бедност, Белгийска делегация

Австрийско председателство

В своето обръщение **Урсула Хаубнер**, Австрийски Федерален Министър на социалната защита, поколенията и закрилата на потребителите и настоящ Председател на Съвета на Министрите, топло приветства делегатите и благодари на организаторите на събитието, и по-специално на Европейската Комисия, на Европейския Икономически и Социален Комитет и Комитета за Регионите и на ЕАПН. Тя подчерта отличната подготвителна работа, която бе извършена от делегатите преди срещата, и по-специално това, което тя знае за Австрия. Например, в Австрия беше организирана предварителна среща под надслов “Да бъде прозрачно”, на която присъстваха много хора, живеещи в бедност и “това беше една отлична предварителна среща, която ни помогна много и чухме много и различни мнения”. Тя подчерта, че е зависило от хората, живеещи в бедност, да накарат присъстващи политици да разберат какво означава да изпитваш бедност във всекидневния си живот. Предизвикателството пред вземащите политически решения е да чуят и да уважат достойнството на други човешки същества. Това е едно текущо предизвикателство пред тези, които правят политиките по отношение на човешките права и които трябва да са сигурни, че всеки има достоен живот и хората са овластени да контролират своето ежедневие. Бедността е една многообразна реалност. За да я разберат по-добре, тези, които правят политиките трябва да познават действителния всекидневен опит на живеещите в бедност.

Министърът призна, че разбира се има големи различия между страните и в страните-членки. Контекстът и обкръжението може широко да варират. Например, делът на БВП за социална защита може да варира за различните страни-членки – може да бъде от 13.4% в някои страни до повече от 30% в други. Има големи несъответствия в социалните положения и тези контрастиращи ситуации влияят върху ежедневието на хората, живеещи в бедност. Има някои специфични фактори на бедността за определена страна, а също така за определени групи, например, незаетите лица, работещите бедни, имигрантите, хората с увреждания и самотните родители. Тя изрази надежда, че темата на конференцията, *Как се справяме във всекидневния си живот?* ще постигне определени резултати както на ниво ЕС, така и на национални нива.

Тя подчерта, че Европейският Съвет е одобрил новите общи цели и методи за социална защита и включване и е потвърдил, че трябва да бъдат предприети

стъпки, които решително да намалят бедността и социалното изключване до 2010. Много е важно, че растежът и заетостта се дискутират на ниво ЕС, но също така е важно да се знае, че растежът е невъзможен без социален прогрес. Това е причината поради която социалните измерения трябва да бъдат на дневен ред. Тя продължи подчертавайки, че новия Национален план за действие по социално включване ще бъде готов през средата на септември и че е дошло времето думите да бъдат превърнати в дела. Тя съобщи, че предишната седмица е проведена предварителна среща, на която е дискутиран проекта на Австрийския план и това е осветлило, колко важно е да бъдат ангажирани всички участници на всички нива – от общините и регионите, НПО и актьорите на гражданското общество до самите хора, живеещи в бедност.

Г-жа Хаубнер, завърши като подчерта, че ние трябва да направим всичко, което е възможно за да премахнем изключването, да се отървем от бедността, да се уверим, че хората са включени в обществото и на пазара на труда и за това ние трябва изградим едно Европейско общество, което включва всички.

Европейска Комисия

Поздравявайки делегатите от името на Европейската Комисия, **Леня Самюел**, Заместник-Генерален Директор на Генералния Директорат по Заетостта, Социалните грижи и Равните възможности, припомни посланията от последните четири срещи на хората, живеещи в бедност, и напредъка, постигнат от първата среща под Белгийската председателство през 2001. Първото послание, което тя изтъкна, беше че хората, живеещи в бедност, имат правото да бъдат чути. Първата среща през 2001 беше важна стъпка към това гласът на хората, живеещи в бедност, да бъде чут на Европейско ниво. Пет години по-късно правото да бъдат чути беше признато. Сега е пределно ясно, че правещите политики не могат да разработват ефективни политики без да разберат какво означава да си беден и само бедните могат да им кажат това. Второ, тя каза че през последните пет години, срещите са действали като катализатор за всички ангажирани в тях, показвайки по какъв добър начин могат да осигурят формалното участие на хората, живеещи в бедност и социално изключване, в процеса на създаване на политики. Миналата година беше започнат диалог между представителите на 68 милиона души в бедност и социално изключване в ЕС от една страна, и от друга, ключовите представители на ниво държавни служители и вземащи решения, които активно участваха в дискусиите и помогнаха в определянето на националните политики. Трето, срещите потвърдиха, че причините за бедността са комплексни и разнообразни. Бедността и социалното изключване не са просто въпрос на доход, въпреки че той е важен. Те са въпрос също така на образование и обучение, на здравеопазване, на наличие на жилище, на достъп до социални и финансови услуги, на по-широка интеграция. Гласовете и загрижеността на всички групи живеещи в бедност трябва да бъдат чути във всичките им аспекти и отговорите на правещите политики трябва да съответстват на цялото това многообразие на бедността. Тя добави, че предизвикателството да бъде нанесен решителен удар за изкореняване на бедността и социалното изключване до 2010 включва много повече от това да бъде подобро държавното подпомагане на хората, живеещи в бедност. Необходимо е да се справим с причините за социалното изключване в Европа и да направим определено усилие да ги премахнем.

Тя призна големите усилия, направени от страните-членки, за да ангажират НПО, социалните партньори и регионалните и местни власти, и каза, че трябва да получат кредит на доверие за това. Но в момента, въпреки факта че хората, живеещи в бедност, са ключови участници, нивото на тяхното участие в разработване на отговори на бедността и социалното изключване остава ниско.

Тя продължи като подчерта, както и Министър Хаубнер преди нея, че Петата среща се провежда в един решаващ момент, след силното изявление направено на Пролетния Европейски Съвет потвърждаващо, че подкрепата на социалното включване е ключова цел на Съюза и е ключова част от Партньорството за растеж и работни места. Съветът също така одобри новите опростени цели и работни споразумения за Отворения Метод на Координация на социална защита и социално включване. Тя подчерта, че Европейската Комисия ще следи много внимателно как страните членки ще ангажират участниците в разработването на следващите НПД/включване, които трябва да бъдат готови през септември.

Г-жа Самюел подчерта също така колко важно е да продължи обмена на наученото и добрите практики. Тя каза, че когато новата програма за действие на Общността, ПРОГРЕС, стартира през 2007 ще бъде много важно да се капитализира опита и знанието, натрупани през последните четири години по различните елементи на Програмата за действие на Общността за социално включване. Това ще включва наученото как да бъдат ангажирани хора с пряк опит в бедността и социалното изключване.

След това тя изтъкна двете скорошни инициативи на Комисията, които се надява че ще повлияят на всекидневието на Европейските граждани. Първата е едно Съобщение на Комисията, което съдържа разяснение за това какво Европейския съюз трябва да направи за да помогне на хората да се върнат на работа и как да бъдат подкрепени хора за които намирането на работа не е близка перспектива. То специално разглежда схемите за минимални доходи. Чрез пускането в ход на това разяснение Комисията очаква идеи и предложения как благосъстоянието и политиката за заетостта могат да помогнат на тези, които са в състояние да работят, за да си намерят достойна работа, като същевременно осигурят приличен жизнен стандарт на тези, които са извън пазара на труда. Втората инициатива, която тя спомена беше Съобщението на Комисията относно социалните услуги от общ интерес в Европейския Съюз. Тя подчерта, че е важно доставчиците на социални услуги и националните администрации да имат необходимата яснота за това как да прилагат Европейската законодателна рамка, за да изпълняват ефективно своите задачи.

Накрая, тя припомни че 2007 ще бъде Европейската година на равните възможности за всички. Тя подчерта, че дискриминацията може често да води до и да създава бедност и социално изключване. През годината, Комисията ще се опита да заздравя връзката между политиката срещу дискриминацията и политиката за социално изключване и по такъв начин ще осигури изгоди за групи в най-неравностойно положение.

Ние трябва да уважаваме достойнството на човешките същества. Това трябва да бъде постоянна грижа за правещите политики, ако те искат да разработват правилни политики. Идеята е не да проявяваш благотворителност и солидарност, а наистина е много важно да се разработват политики в съответствие с човешките права, осигуряващи достоен живот на хората, даващи им власт над собственото им всекидневие.” Урсула Хаубнер, Австрийски Федерален Министър на социалната защита, поколенията и закрилата на потребителите и Председател на Съвета на Министрите

Дори най-добронамерените и най-информираните хора, правещи политики, не могат да претендират, че са способни да разработят политики, програми и практики за борба с бедността и социалното изключване, ако те не разбират какво значи да си беден. И единствените, които могат да им кажат какво означава това са само тези, които живеят в такова положение. Леня Самюел, Европейска Комисия

. . . ние непрекъснато настояваме, че политиките на растеж и заетост трябва да бъдат в служба на социалната кохезия. Така социалните политики не трябва да се считат за пасивни разходи, а да се разглеждат във времето като продуктивни инвестиции в социалния и човешки капитал на Европейския Съюз. Лука Яхиер, Европейски Икономически и Социален Съвет

Всички, които изпитват бедност във всекидневния си живот много често се сблъскват със ситуации на унижение, липса на уважение и презрение. Като че ли ние имаме по-малка стойност от другите. Но ние трябва да направим една стъпка напред, ние не трябва да се затваряме в себе си, а трябва да намерим нашия път в обществото. Пол Росиер, участник в Четвъртата среща на хората живеещи в бедност

Европейски Икономически и Социален Комитет

Лука Яхиер, Вице-Президент на Европейския Икономически и Социален Съвет приветства делегатите от името на Президента на Комитета. Той каза на делегатите, че тяхното мнение е важно за цялото общество. Той подчерта, че темата на конференцията, как да се справим с всекидневния си живот, е не само грижа на хората, живеещи в бедност, но е една от главните тревоги, които подхранват страха и несигурността за бъдещето на значителен брой европейски семейства. Това се вижда от едно от последните проучвания на Евробарометър за бъдещето на Европа. То разкрива много ясно тревогите, споделяни от гражданите на 25те страни-членки: борбата срещу безработицата, борбата срещу влиянието на глобализацията и защитата на човешките права. Те създават нарастващо чувство на страх и повдигат някои въпроси за това как да направим Европа по-голяма и по-добра. Изправени пред това 32% вярват, че най-добрия начин да се изгради истинско европейско гражданство е чрез хармонизация на системите за социална защита. На него му се струва, че различните Европейски институции черпят уроци от тези

доклади, особено по отношение на това, че е възможно да бъде рестартиран Европейския проект, след опасното спиране на процеса при ратифициране на конституцията.

Той продължи като подчерта значението на резултатите от Пролетния Европейски Съвет от 2006. След един дълъг период през който липсваше баланс в Европейската политика, заключенията на Европейския Съвет реинтегрираха значението на социалната политика и в частност борбата срещу бедността и социалното изключване. Той обърна специално внимание на параграф 69 в заключенията на Съвета и целта решително да се повлияе върху намаляването на бедността и социалното изключване до 2010.

Той подчерта, че най-ключовите политически области влияещи върху бедността и социалното изключване са все още в компетенциите на страните-членки. Така например, Отворения Метод на Координация за социално включване е доброволен процес. Все пак, пет години след като той започна да се прилага, резултатите са по-малки отколкото се очакваше.

Той посочи, че докато абсолютната бедност може би намалява от 1970, неравенството продължава да нараства, и по-специално в Средиземноморската и Англо-саксонската зони. Според Евростат има още около 72 милиона души, това са 16% от Европейското население, които живеят в бедност. То нараства до 19% в Италия, Испания и Португалия и 21% в Ирландия, Гърция и Словашката република. Най-богатите 20% от европейците притежават близо пет пъти повече от най-бедните 20%. Той посочи поредица от цифри, изтъкващи лошите условия на труд и ниското заплащане, а също така цифри показващи, че много работещи хора живеят в бедност и имат несигурна работа със заплащане под прага на бедност. Може да се счита, че около една четвърт от работещите европейци имат несигурна и ниско платена работа.

Г-н Яхиер подчерта, че Икономическия и Социален Комитет настоява, че заетостта и растежът трябва да обслужват социалната кохезия и социалните политики, трябва да бъдат разглеждани като продуктивна инвестиция в социалния и човешки капитал на Европейския Съюз. По този начин е необходимо да се задвижи Европейския Социален Модел. По-нататък той информира делегатите, че Комитета по заетостта и социалните грижи на Европейския Парламент възнамерява да предложи резолюция за бъдещето на Европейския Социален Модел през септември и работата им по време на Петата среща ще им помогне в подготовката на резолюцията. Той завърши като каза, че за да се възвърне доверието на хората и да се придвижи Европа от застой през последните пет години, ние трябва да сме в състояние да дадем конкретни и ефективни отговори на социалните предизвикателства.

Комитет за Регионите

Хари Диксма, представящ Комитета за Регионите, приветства делегатите. Той подчерта ролята, която Комитета играе като консултативен борд, представящ мненията на месните и регионалните власти, както и като платформа за всички градове и региони, където да се срещат и да бъдат генерирани проекти и идеи. Членовете на Комитета се занимават с всякакви социални въпроси на местно и

регионално ниво, включително и с борбата с бедността и подобряването на положението на тези, които изпитват затруднения.

След което той подчерта, че няма лесни решения за проблемите на бедността и социалното изключване. Положението се различава в различните страни, в различните региони, но и в различните семейства и при различните хора живеещи в бедност. Поради което в много случаи са необходими специфични решения. Добавената стойност на местните и регионални власти по отношение на борбата с бедността се открива в ясната рамка и много прецизното определяне на взаимните отговорности на всички включени актьори. Правителството може да помогне, но то не може да прецени винаги положението от гледна точка на всеки гражданин. По такъв начин правителствата трябва да се въздържат от намеса на ниво отделен човек, дори когато става въпрос за бедни хора. Той предупреди да не се търсят бързи и лесни решения. Все пак, позовавайки се на своя 23 годишен опит като банкер, той подчерта, че при случаи на задължения, ранната интервенция да се помогне на хората е много важна. Накрая той подчерта голямото значение на обмяната на опит и добри практики и увери делегатите, че Комитета за Регионите ще допринесе колкото си може повече по Европейския дебат за бедността.

Представител на Четвъртата среща

Пол Росиер, участник в предишната Европейска среща, напомни на делегатите някои от резултатите на Четвъртата среща. Той обясни, че срещата е била фокусирана върху представата за бедността – как хората възприемат тези, които живеят в бедност, как те гледат на нас? На нея беше направено заключението, че все още много неща трябва да се направят, за да се подобри представата за бедността. Коментирайки цифрите, споменати от г-н Яхнер, той каза, че е жалко да чуе, че бедността е толкова висока в такъв богат регион като Европейския съюз.

Той продължи като каза, че при подготовката на Петата среща на делегатите е бил даден доклад за дейността след Четвъртата среща. Това ги накарало да осъзнаят, че дори да има прогрес, дори някои малки и допълнителни стъпки да са били направени, все още има много неща да се правят. Той подчерта, че през следващите два дни ще има възможност да говорят помежду си и да дискутират с представителите на различните страни. Въпреки че два дни не са достатъчни, ще има възможност една малка стъпка да бъде направена. Той каза че след Четвъртата среща делегатите са били окуражени да продължат да работят. И след Петата среща ще е необходимо да продължат да работят и да превърнат всичко това, което ще бъде казано в практически действия. Все пак, подчерта той, за да направят това хората, живеещи в бедност, се нуждаят от подкрепата на политиците. Поради тази причина те трябва внимателно да слушат делегатите. Наблюденията, които ще направим, и заключенията, до които ще достигнем, трябва да бъдат отнесени в къщи с нас и от политиците и от вземащите политически решения.

Той подчерта, че тазгодишната тема, как се справяме с всекидневния си живот, е доста важна за хората, живеещи в бедност. Тя е свързана с това, какво трябва да правят хората, за да оцеляват. Той посочи, че резултатите от

различните проучвания за бедността, които се правят в Европейския съюз, са твърде различна за различните страни-членки и поради това е трудно да се види бедността от птичи поглед. Това е една от причините поради която представата за хората, живеещи в бедност, понякога е толкова негативна. Той каза, че хората говорят за бедността като определят някакъв таван, който се изчислява според дохода, но подчерта че е важно да се знае също така какво можем да направим с дохода, който имаме. Поради това делегатите се заеха с този въпрос в частност при подготовката си за Петата среща – те отправят своите въпроси колко трябва да се харчи, за да имаш едно достойно домакинство? да намериш квартира? Колко пари трябва да харчиш за храна? Той подчерта, че това не са въпроси, които само учените трябва да изследват. Проучванията са инструмент, но не са достатъчни да дадат еднозначен отговор. Той се надява, че през следващите два дни на дискусия ще бъде възможно да се допринесе за това с някои решения. Това е една първа стъпка, която ще бъде последвана от много други стъпки, когато делегатите се подготвят за Шестата среща. Той каза, че целта е винаги една и съща: да се предаде по-добър имидж на бедността, какво означава за нас това и как се справяме във всекидневния си живот.

Г-н Росиер, продължи като подчерта, че е изключително важно да се дават решения сега, тъй като дискусиите на Европейско ниво за минималния доход са текущи. Хората, живеещи в бедност, искат да бъдат приети в тези дискусии и да допринесат за тях като подчертават, че бедността не е свързана само с финансовата страна, но и с условията на труд и живот. Всички граждани имат право на по-добро качество на живот. Той каза, че е необходимо делегатите на тази конференция да се включат в този дебат.

Той подчерта, че Петата среща се провежда във важен момент, защото новите Национални планове за действие по включване ще бъдат готови през септември. Той се надява, че дискусиите от конференцията ще бъдат инструмент, който да допринесе за някои от приоритетите в новите НПД/включване и че приоритетите, по които делегатите ще дискутират по време на срещата, ще залегнат в тях. Той подчерта, че ако НПД/включване не вземат под внимание реалностите от живота на хората в бедност, то те ще си останат едно чисто теоретично упражнение. Той се надява, че НПД/включване ще станат двигателя, мотора на повече социално включване на Европейско ниво. Това е необходимо, ако искаме да повлияем значително за изкореняване на бедността до 2010, която е една от важните цели на Европейския съюз, както беше дефинирано в Ница през 2000.

3. Послания от работните групи

3.1 Значението на участието

Ако трябва да обобщим широко обхватната дискусия в осемте работни групи в едно изречение, над всичко стои едно послание: от съществено значение е хората, живеещи в бедност, да се включват в дискусиите, засягащи техния всекидневен живот. Два основни аргумента бяха изтъкнати в подкрепа на това мнение. Първо, защото хората живеещи в бедност имат правото да бъдат чути и да бъде оценено тяхното мнение. Както един делегат го формулира, “ние искаме да бъдем уважавани”. Второ, защото хората живеещи в бедност са експерти в техния живот. По такъв начин, тяхното участие е единствения начин да се осигурят ефективни политики за предотвратяване и изкореняване на бедността и социалното изключване. Изводът, който може да се направи от това е че правещите политики трябва да се вслушват и да се ангажират в един смислен диалог на Европейско, национално и местно ниво.

Делегатите, разбира се, признават, че постигането на едно истинско включване е трудно. За да се осъществи едно истинско включване, системите и службите трябва да бъдат открити и прозрачни. Това означава, че хората живеещи в бедност трябва да ‘учат’ правителствата как да си сътрудничат с тях и постоянно да обясняват какво означава да живееш в бедност. Или, както една от работните групи направи заключение, това означава “помиряване на различните светове на администрацията и хората, живеещи в бедност”. Все пак, има значителен брой примери за добри практики, свързани с насърчаване на включването. Например, в Белгия е стартирал проект, осигуряващ възможност на хора, живеещи в бедност, да работят в няколко правителствени администрации с цел да се увеличи достъпността на услугите за тези групи. Те преминават специално обучение, така че да могат да използват своя опит по професионален начин. В Португалия са проведени три регионални срещи на хората, живеещи в бедност. В Австрия, Министерството на социалната защита, поколенията и закрилата на потребителите съвместно с австрийската ЕАПН (Armuskonferenz) са стартирали срещите “Sichtbar Werden!” (“ стани видим!”). Изтъкнато беше, че в Ирландия е подкрепен проект за активна гражданска позиция, насърчаващ хората, живеещи в бедност, да гласуват. В Шампан-арденския регион на Франция е подкрепен проект, свързан с подготовката за Европейските срещи на хората живеещи в бедност. В Бордо съществува инициатива за интеграция чрез заетост. UNIOPPS (голяма френска социална асоциация) е създала работна група в сектора на здравеопазването, която улеснява хората, живеещи в бедност, да се срещат със здравни работници. Кметствата на Санта Лучия (Гран Канария) и Кордоба в Испания са разработили практики за бюджети с участие (participative budgets).

Няколко предложения бяха направени за начини за увеличаване на включването. Подчертано беше, че необходимостта от ресурси е много важна за включването в правенето на политики, финансови ресурси, време, хардуеър и софтуеър. Португалия беше спомената като пример за добра практика във връзка с осигуряването на финансиране на хората, живеещи в бедност, за участие в срещите. Друго практическо предложение беше да се договорят набор от индикатори за мониторинг на участието и определяне на напредъка в страните-членки всяка година. ЕАПН може да координира този напредък.

Подчертано беше, че напредъкът трябва да бъде редовен, да му се предаде официален статут и структура. В частност, Европейските срещи на хората, живеещи в бедност, трябва да бъдат официално признати и да е гарантирано тяхното редовно провеждане, а не да зависят от доброто желание на Председателството.

3.2 Реалността на бедността и социалното изключване

Справянето е постоянна борба

Справянето с бедността е трудно. Това е всекидневна борба да живееш и да оцеляваш, въпреки че една универсална система на благосъстояние може да бъде добра подкрепа. Имаше много обяснения защо справянето е трудно:

Изоляция: Ако живееш в бедност ти често си изолиран и откъснат от приятели и семейство. Това може да е така, защото живееш в изолиран селски район. Но може да бъдеш откъснат и защото живееш в градско гето. Високото ниво на престъпност и вандализъм в твоя район може да означава, че ти нямаш възможност да излизаш вечерта и ставаш затворник в собствения си дом. Членовете на семейството често са далеч един от друг. Така много хора живеят зад прозореца и помощта на съседа не съществува за тях. При такива ситуации само ако човек е член на някаква църква съществуват някакви възможности за социални събития.

Аз загубих приятелите си защото не мога да участвам в техните занимания; дори участието в самоподпомагащи се групи изисква пари и време; аз нямам пари и време да участвам в дискусии.

Аз не мога да си позволя да си купувам вестник, книги, и по-специално научните книги са много скъпи.

Хората, живеещи в бедност, нямат същия достъп до информация като другите хора. Така ... някои хора не знаят къде да се обърнат за помощ. Други дори не знаят, че съществуват възможности да потърсят помощ.

Липса на информация: Липсата на достъп до информация или знаенето от кой може да поискаш нещо понякога ограничава достъпа до подкрепа и услуги, или, както един от делегатите каза, “системата е толкова усложнена, че аз не знам от къде и какво мога да получа”. Все пак, понякога може да имаш много информация и да ти бъде трудно да определиш, какво ти е нужно да знаеш. Растящата дигитална пропаст също може да откъсне някои хора от източниците на информация.

Основни нужди не се посрещат: Често някои твои основни нужди като достъп до жилище, здравни услуги и училище не се посрещат. Това може да причини или да доведе до бедност и социално изключване. Животът в лошокачествено жилище предполага липса на необходимата поддръжка, експлоатиращи хазаи,

високи наеми, пренаселеност, живеенето в условия, които са лоши за твоето здраве, което може да бъде влошено, поради такива неща като азбест. Всичко това води до стрес в семейството и срив. Хората дори са принудени да се преместват от района, в който живеят защото не могат да си позволят да стоят там повече. Дори когато съществува подкрепа по отношение на жилището, системата е много усложнена и съответните служби се отнасят с теб по непочтителен, студен и стигматизиращ начин. Често обществените служби са много бюрократични, с огромна документация и липса на координация.

Аз спях в кашони. Бях изправен пред избора да умра на улицата или да взема живота си в собствените си ръце. Аз отидох в социалните служби с молбата да ми помогнат да си намеря жилище. Сблъсках се с огромна бюрокрация. Трябваше да разказвам моята история няколко пъти, всеки път отново и отново и минаха години преди да получа жилище.

Нашите жилища са опустошени, но ние трябва да плащаме огромни наеми и суми за газ и електричество. А когато поискаме нещо да се ремонтира, от службата казват, че нашите жилища са ужасни и те не стъпват в тях.

В Испания апартаментите за туристи са празни извън сезона. От друга страна има толкова бездомни, които нямат покрив над главата си. Как можем да обясним тази несправедливост на децата си?

Аз не мога да си позволя да поправа счупения си телевизор.

Расизъм и дискриминация: Расизмът и дискриминацията задълбочават своята изолация и чувство за изключване и са причина за бедност. Дискриминацията може да приема различни форми: жестокост и обида, неучтиво обслужване, липса на достъп до жилище и дискриминация на работното място. Бежанците, емигрантите и бегълците често са подложени на двойна дискриминация. Те откриват, че техният достъп до работните места, обществените услуги и жилище става невъзможни заради дискриминацията. Наличието на тъмна кожа, чуждо звучащо име или акцент е достатъчна причина да бъдеш отхвърлен от наемодателя.

Аз си търся работа. Правя наистина всичко, за да си намеря работа .... Какво мога да кажа? Искам да работя. Аз съм млад. Аз искам да работя и всеки ден срещам бедността. Ние сме дискриминирани защото сме от ромски произход .

Аз използвам израза “бялото дете и тъмното”, защото така говорят за нас... Те ни наричат тъмни хора, но ние сме част от Чешката Република. Ние сме родени там. Ходили сме на училище там.

Липса на ресурси: Понякога, особено ако живеете в някоя от новите страни-членки, животът с нисък доход може да бъде много суров и труден и да ти липсват основни потребности. Такъв е случаят с групи от ромското малцинство и имигрантите без документи. Цената на основни услуги като вода, отопление и електричество постоянно растат. Ако живееш в по-богата страна, положението може да не е толкова екстремно, но ще ти липсва прилично качество на живот и няма да можеш да участваш пълноценно в обществения живот. Когато си беден, ти не можеш да си позволиш здравословна храна, нови дрехи, да ходиш на почивка, да ходиш по заведения, да отидеш на театър и кино, да ходиш на танци, да се забавляваш с приятели, да си купуваш лекарства, да посещаваш зъболекар. Ако няма супермаркет наблизо, ти трябва да купуваш от местния магазин, където е по-скъпо и по-такъв начин твоята цена на живот е по-висока. Трябва да живееш на ръба на острието. Внезапни обстоятелства като например, дълго заболяване, повреда на ценни вещи или загуба на работата може да разстрои семейния бюджет. Ти нямаш спестявания или резерви. Живееш ден за ден.

Липсата на достатъчно ресурси може да възникне и когато получаваш по-ниски помощи или си неподходящ за помощи, поради възраст или липса на документи, или защото си безработен или си на несигурна или ниско платена работа. Липсата на ресурси може да доведе до дългове и понякога това води до експлоатация и принуждаване към незаконни действия или проституция.

Аз мога да си позволя само евтина храна: плодовете и зеленчуците за децата са твърде скъпи; рибата е недостъпна; "здравословната храна" е твърде скъпа за мен.

Проблемът не е в това, че понякога оставаме без пари. Истинският проблем е че ние изживяхме живота си по този начин и нашите деца също израснаха по такъв начин.

Всеки път, когато разказвам живота си на служителите, аз получавам компенсации, но правилата не позволяват ефективна помощ.

Ако нямаш доход или работа, или само дори минимален доход, ти не можеш да си платиш наема.

Заради безработицата не можеш да си купиш нищо хубаво за дома си. Ние не можем да получим заем от банката. Ако си регистриран като безработен, никой няма да ти даде заем.

Лошо здраве: Стресът от бедността и дискриминацията може да разруши твоето ментално и физическо здраве. За някои хора без документи положението е още по-тежко, тъй като нямат достъп до здравни услуги (с изключение на бърза медицинска помоще). В някои страни, лекарите и зъболекарите отказват да преглеждат хора, които не могат да си платят лекарствата и цената на лекарствата и другите медицински средства е проблем

за някои от тях. Дискриминацията спрямо достъпа до здравни услуги също е проблем.

Безсилие: Когато живееш в бедност ти се чувстваш безсилен, защото нямаш избор и право да кажеш нещо по отношение на решения, определящи твоя живот. Ти се чувстваш заклеен и виновен за това положение. Имаш много малка надежда за по-добър живот. Не можеш да се преместиш защото е скъпо и това ще доведе до дългове.

Начинът по който хората гледат на теб е унижителен. Те не те зачитат за човешка същност.

Не виждаш никакъв напредък от години. Нямаш бъдеще.

Аз се чувствам малко като Дон Кихот. Аз се боря с вятърни мелници тук и там и вече няма никаква надежда.

Разширяващата се пропаст

Пропастта между бедни и богати се разширява. Разликата между доходите нараства. Това е не само защото пропастта между хората, които работят и тези, които са извън пазара на труда се разширява, но и поради нарастващите проблеми, свързани с ниското заплащане, което е неспособно да извади хората от бедността. Пропастта се разширява също така и в други области: нарастващата приватизация на комуналните услуги и служби води до увеличение на цените, така че хората с ниски доходи не могат да плащат и ги използват все по-малко. Някои хора печелят много пари като купуват и продават жилища, докато други не могат да си намерят жилище, което може да си позволят. Минималните заплати са много ниски, за да можеш да си купиш жилище и случаите на изгонване нарастват, защото хората не могат повече да си плащат наема. Продажбата на социални жилища намаляват възможностите за хората с ниски доходи. Увеличените цени на здравните услуги, лекарствата и зъболекарските услуги ограничават достъпа до тях на хората с ниски доходи. Липсата на евтин обществен транспорт означава, че бедните стават по-малко мобилни. Следователно те участват по-малко в обществото. Нарастащите разходи за участие в социалния, културния и спортния живот допълнително ограничават участието в тях на хората живеещи в бедност.

Неподходящите и несигурни работни места нарастват

За много хора достъпът до достойна работа е много ограничен. Работата често е несигурна и ниско платена и не е достатъчна да извади хората от бедността. Достъпът се влошава от дискриминацията и расизма, което важи особено за ромите, бежанците и имигрантите без документи, а също и за някои други групи като самотни майки и хора с увреждания. Това принуждава някои хора към нередовна и нелегална работа. Мерките за отпускане на средства срещу работа и оряване на социалните помощи, които не вземат под внимание дали съществуват достойни работни места, също водят до експлоатация и принуждава хората към ниско платена работа. Често такива мерки, не отчитат че някои работни места, поради особени трудности, не представляват реални

опции. Често няма достатъчно работни места и търсенето на работа не означава, че лесно можеш да си намериш такава. Изнасянето на някои фабрики в бъдещите страни-членки и в други страни създава нови рискове за безработица, а също така потенциални негативни влияния, свързани със социалните стандарти в тези страни.

Ако кажа, че съм от тази улица ще бъда дискриминиран ако търся работа.

Аз нямам работа и жилище. Как мога да формирам живота си, ако нямам работа?

Трябва да ви призная, че аз работя нелегално и това не е защото мисля, че това е хубаво. Аз съм напълно запознат с обстоятелствата, но това е единствения начин да имам работа.

Страх за децата

Много родители се страхуват, че нещата които са им липсвали през техния живот липсват сега и на техните деца. Става дума не само за това, че на техните деца може да им липсват някои основни потребности или подходящ достъп до съществени услуги, но и за липсата на възможности за участие в нормални социални, културни и рекреативни дейности. В много случаи родителите се отказват от някои услуги, за да могат да осигурят храна и образование на децата си.

Европейският съюз трябва да направи нещо за децата. Какъв е смисъла на моя живот, ако не мога да осигуря бъдеще на децата си?

Деца в бедност - това е един много важен проблем за мен; това е за което трябва да говорим . . . Ние не трябва да позволим децата да живеят като нас, трябва да направим всичко, което е възможно, за да направим живота им по-лесен.

Бедността в детството е дискриминация.

За мен е невъзможно да поканя приятелите на моите деца в къщи защото моя дом е толкова малък. Поради това, моите деца не са канени от техните приятели. Те са изключени. Ние водим скрит живот.

Моите деца не могат да участват в училищните излети на ски или в езиковата седмица в чужбина. Не мога да си позволя учение през целия живот. Не мога да си позволя културни дейности.

Моите деца ще наследят моята бедност.

3.3 Какво е необходимо за добър живот?

Ние сме уморени да говорим и да не виждаме резултати. Политическият свят трябва да се ангажира. Ние искаме да видим напредък, ние искаме резултати и действие. Ние искаме да знаем какво прави ЕС, за да се справи с бедността. Огромно усилие за нас е да дойдем тук. Ние поемаме рискове и искаме политиците да ни приемат сериозно.

Трябва да върнем демокрацията обратно в наши ръце. Трябва да знаем, че имаме правото да бъдем гневни и правото да се борим с несправедливостта и бедността.

Човешки права и достойнство за всички

Най-основната потребност за добър живот е зачитането на човешките права и достойнството на всички хора, независимо от етническата им принадлежност, религия и правен статус. Всеки отделен човек и неговата история имат значение. Правителствата трябва да гарантират социалните права. Докато НПО може да играят важна роля и да предоставят услуги и възможности, то ролята на правителството е да бъде регулатор и да осигурява компетентни социални политики.

Подходящ минимален доход

В една толкова богата част от света, какъвто е ЕС, на всеки гражданин трябва да бъде гарантиран достатъчен минимален доход, за да плаща сметките си, включително наем и разходи за живот, да може да си купува здравословна храна и да може да води достоен живот. Този доход трябва да бъде достатъчен не само за основните потребности, но и да дава възможност за участие в социалния и културен живот и за личностно развитие. Това изисква не само увеличен достъп до работа, но и справедливо преразпределение на ресурсите. Всички страни-членки трябва да имат схеми за минимален доход и да осигуряват закрила на тези, които не могат да работят. Всичко това трябва да бъде на подходящо ниво. В сумата трябва да бъдат предвидени нуждите на децата, докато те растат, и допълнителните разходи, които правят хората с увреждания. Младите хора под 25 години не бива да бъдат изключвани от подкрепата. Помощите и минималните заплати трябва да бъдат свързани с нарастване на цените на наемите и комуналните услуги като вода, газ и електроенергия.

Има достатъчно пари, но е необходимо по-добро разпределение.

Засилено анти-дискриминационно законодателство

Наличието на силно анти-дискриминационно и справедливо законодателство, което подсилва и гарантира правото на труд и равен достъп до услуги на всички, включително имигранти без документи, роми и хора с увреждания е от съществено значение. То трябва да бъде подкрепяно от солидарността на

хората, живеещи в бедност, за да се противопоставя на политическия екстремизъм и расизма. Трябва да има противопоставяне на опитите на екстремистичните десни крила на политическите партии да настройват една срещу друга различни групи от хора, живеещи в бедност. Беше посочен един добър пример в това отношение в Холандия, където една женска група е събрала заедно жени от различни култури. Както обясни една от делегатките, “по този начин ние научихме за всяка една от нас и за нейната култура. Оpozнавайки се по-добре ни помогна да се приемем една друга.” Разбира се, това не е лесно и някои от жените не са свикнали да мислят за себе си и да имат собствено мнение, така че те не дойдоха повече. В Белгия, законът срещу расизма (The Law Mogeau), който прехвърля задължението да доказва невинност върху дискриминатора, беше отбелязан като добро постижение. За Унгария беше посочено включването на ромите в Националния план, осигуряването на национален грант за справяне с дискриминацията и създаването от правителството на структура за гарантиране на правата на хора в несигурно положение и официалната помощ за санкции срещу дискриминацията.

Достъп до достойна работа

Достъпът до качествена и здравословна работа е ключовия изход от бедността за много хора, но не за всички, и това им дава възможност да станат активни граждани. Този достъп трябва да е подкрепен с възможност за свързващо обучение, подпомагащи социални служби и гъвкави системи за подкрепящ доход. Работодатели, които плащат на маргинализирани социални групи под минималните заплати, трябва да бъдат преследвани. Там където се провежда обучение е необходимо то да завършва с признати дипломи, които да дават реален втори шанс на възрастните. Обучението трябва да осигурява действителна работа, в противен случай то води до разстройване. Социалният кооператив и центъра за обучение към Фондация Барка в Полша, осигуряващ подкрепа и напътствие на хората за намиране на работа, беше посочен като добър пример. Друг пример на добра практика беше описан в Испания, където Секретариата на една ромска организация предлага обучение на хора от целевата група, така че да бъдат професионално интегрирани. Също в Испания Специални центрове по заетостта, които получават запитвания за работа, бяха посочени като добро постижение. В Италия, една общност подема инициативата в Енциетето, околностите на Бари, като се фокусира върху овластяването на жени, чрез възможности за обучение, подкрепящи мрежи и самоподпомагащи се групи, което води до личностно развитие и помага за намиране на работа. В Малта, фондация Ричмонд, съвместно с Корпорацията по заетостта и обучението има за цел да проведе персонално обучение на хора с ментални затруднения за устройването им на работа.

Европейският съюз и правителствата трябва да се обърнат към проблема за фирмите, които преместват своите производство в страни където, заплатите са по-ниски. Европа не трябва да допуска субсидирани компании да местят производствата си, и ако това се случи трябва да поиска субсидиите обратно.

Покрие над главата

Достойното и приемливо като наем жилище е от съществено значение. Това означава да се инвестира повече в социални жилища. Социалните жилища не

бива да се строят в гетата или в лоши жилищни райони, а трябва да се разпръскват навсякъде. Концентрацията на социални жилища може да доведе до стигматизация и намаляване на шансовете на хората да си намерят работа.

Правителствата трябва да въведат контрол върху наемите и изгонванията. Те трябва да въведат глоби за спекулации с наемите и да следят свободните жилища да бъдат отдавани само на тези, които нямат жилище. Некоректните наемодатели трябва да бъдат преследвани и наказвани. Помощите за жилище, които са твърде ниски трябва да бъдат увеличени до едни реални нива и да се осигурява подкрепа на хората с ниски доходи, когато трябва да плащат три месечни гаранции за наем. Обществените жилищни служби трябва да се управляват така, че да проявяват уважение към хората. Социалните служби трябва да провеждат превантивна работа така че уязвимите групи жени, емигранти и младежи между 18 и 25 години, идващи от поправителни домове или разрушени къщи да не стават бездомници. Трябва да има посреднически програми между наемодатели и проблематични групи за улеснено наемане на жилище.

Примерът на Белгийската система на социални офиси за наем беше изтъкнат като успех. НПО наемат жилища на свободния пазар, те гарантират на наемодателя, че ще плащат наема всеки месец и ще поддържат жилището в добро състояние. След което те отдават жилището на определени групи, които нямат достъп до свободния пазар. Беше изнесен положителния опит в Испания на заселване в обезлюдени села и в тези малки села някои доста успешни предприятия са били създадени от новите заселници. В Дания Съветите на бездомните хора закрили хората на социално ниво като им дава подслон и храна в 52 приюта и им помага да се борят за техните права. От Люксембург беше даден пример за асоциации за добри жилища, напр. Жилищна Асоциация. От Малта беше съобщено за Схема за подкрепа при намиране на жилище. Тя подпомага настаняването на хора, зависими от институции за ментално здраве, които няма нужда да бъдат хоспитализирани, а също така и хора с ментални проблеми, които живеят в общности за да не изпаднат в кризи или за да не бъдат институциализирани.

Достъп до значими услуги

Значимите услуги трябва да бъдат: локално налични, съвременни и ефективни. За да се избегне стигматизацията и да се осигурят прилични стандарти те трябва да бъдат универсални и да не са насочени към определени групи. Те трябва да бъдат по-малко бюрократични и е необходимо да има добра координация между службите и добра обществена информираност. Също така хората, които извършват услугите и по-специално работещи на фронт-офиса трябва да уважават човешките права. Това означава да са преминали по-добро обучение за да се избегнат предразсъдъците. Могат да се ангажират хора, които са изпитали изключването.

Образование: Равните възможности за образование са трамплин за живот и достъп до учение през целия живот, включително по-високо образование и обучение по новите информационни и комуникационни технологии и са от съществено значение за всички. Образователните системи трябва да бъдат засилени и трябва да се положат действителни усилия за ангажирането и на

родителите. Майките тиинеджърки, които не учат повече и по такъв начин прехвърлят своята бедност на децата си трябва да бъдат включвани в проекти за да не се маргинализират и за да имат бъдеще. Особени усилия трябва да бъдат полагани, както в Белгийския проект, за да се насърчават родителите да пращат децата си на училище, вместо да ги вземат със себе си да просят. Друга добра практика спомената в Испания включва насърчаване средното и висшето образование на млади цигани. Фондация Секретариат за циганите (FSG) осигурява икономическа помощ за цигани завършващи средно и висше образование, а също така организира срещи между студенти цигани, цигански семейства и учители и представители на администрацията.

Здравеопазване: Достъп до основните здравни услуги, включително зъболекарски услуги, трябва да бъде гарантиран за всички и широко разпространените несъответствия понастояще в ЕС трябва да бъдат подложени на въздействие, най-вероятно чрез установяване на минимални стандарти. Дискриминацията спрямо определени групи, като бездомните например, чрез определяне на час при лекаря трябва да бъде преустановена. Здравното образование, превантивните кампании и достъпа до здравословна храна трябва да нарастват. Алтернативната медицинска грижа трябва да бъде ре-финансирана на по-съвместима основа в целия ЕС. За Андалузия беше посочен един добър пример при който децата имат възможност да посещават безплатно зъболекар. Въпреки това броя на безплатните услуги трябва да бъде увеличен.

Грижа за детето: Достъпът до грижи за детето е важен както с това, че дава възможност за участие в социалния живот, така и че дава възможност на майката да работи. Той също така е важен за развитието на децата. Шведското постижение за безплатна грижа за децата на безработни беше посочен като добра практика. Друга добра практика е тази в Каза Нана в Кордоба, където се предлага една нова услуга разработена от Агенцията за равенство и подкрепена от кметството, целяща да окаже подкрепа на майки които не могат да работят, да започнат бизнес или да учат защото имат малки деца. Предлагайки грижа за детето услугата цели жената да може да съчетава работата и семейството.

Транспорт: Достъпът до безплатен или евтин транспорт е от значение, както за избягване на социалната изолация и за поддържане на отношенията с приятели и роднини, така и за улесняване на достъпа до възможности за работа. В земеделските райони са необходими специални инициативи за да се осигури транспорт за хората, които живеят в по-изолираните части. Земеделската транспортна схема в Ирландия и безплатен транспорт за по-възрастните хора беше посочена като пример за добра практика. Докато в Испания в град Витория кметството дава безплатна карта на хора в нужда, които са били под закрила на НПО повече от шест месеца.

Социални услуги: Съществува необходимост от подкрепа на хора и семейства борещи се да оцелеят в бедността. Беше подчертана важната роля както на обществените служби така и на НПО. Все пак, в много страни мрежите от социални служби трябва да бъдат заздравени и по-добре ресурсно обезпечени. Също така социалните служби трябва да се фокусират върху индивидуалните

нужди, а не само да дават стандартни отговори. Къщата на Робин Худ в Норвегия беше изтъкната като един добър пример, а центровете за социална подкрепа в Португалия като друг такъв.

Култура, спорт и отдих: Възможностите да се участва в културни и креативни дейности, както и да се практикува спорт и да се отделя време за почивка са съществен елемент от добрия живот. Все още много често се наблюдава неуважение към човешката култура и липсва подкрепа за самоизявата на човека. Правото на свободно време и отдих е точно такова право както и всички основните човешки права. Хората трябва да имат повече информация за културните събития, а самите културни дейности трябва да бъдат децентрализирани, а не само в големите градски райони. Също така има голяма нужда от повече места за отдих и развлечение в близост до местата където живеят хората и до повече добре поддържани и чисти паркове и зелени площи.

Достъпът до музеите, библиотеките и университета във Франция и осигуряването на културен пропуск (Kulturpass) във Виена и активен пропуск (Aktivpass) в Линц, които позволява на бедни хора достъп до някои театри беше представено като добра практика. В Университета в Бърно, Чешката Република има факултет, който подпомага образованието на ромите, от началното училище до университета. Също така като добра практика беше посочено осигуряването в Белгия на културни чекове от Френската общност и осигуряването финансиране от Фламандската общност за участие в културни дейности.

Достъп до информация

Достъпът до релевантна и разбираема информация за правата, услугите и възможностите е жизнено важна за оцеляване и за един независим живот. Изтъкната беше важната роля на някои доброволни организации, осигуряващи информация и достъп до информационното общество. Обществените информационни служби и интернет библиотеките и кафенета също играят важна роля за осигуряването на достъп. Наличието на по-големи възможности за обучение за работа с компютър, особено за по-възрастните хора също е от голямо значение.

Подпомагащи мрежи

Мрежи създадени по роднинска линия могат да играят много важна роля подпомагайки едно семейство живеещо в бедност да се справя по-добре. Такива мрежи могат да се състоят от родители, баби и дядовци и дори съседи. Тези отношения се развиват на основа на учтивостта и възпитанието, на взаимното разбирателство, замествайки услуги, които тези хора не могат да си позволят.

Аз няма да мога да излизам три седмици защото съседката заминава и аз няма на кого да оставя детето си. Аз имам късмет. Тя ми е съседка от трийсет години. Нашите отношения са по-близки отколкото с роднините . . . Тя дори всеки ден ме пита дали съм яла нещо.

3.4 Засилване на процеса на социално включване

По-добро НПО/включване

Повече участие: Участието на хора живеещи в бедност в НПО, които ги представляват в изготвянето на новите Национални планове за действие по социално включване (НПД/включване) трябва да бъде разширено и задълбочено. То трябва да излезе извън обществените срещи и да се превърне в действително ангажиране в разработването и договарянето на плановете. Основно ударение в НПД трябва да бъде овластяването на хората да поемат отговорността за своя живот.

Бяха посочени някои положителни примери на НПО ангажирани в разработването на НПД/включване, като напр. в Полша, Великобритания и Гърция. беше предложено с цел да се ефективното участие в бъдеще, да бъде организирано обучение свързано с техниките на участие на държавните служители отговарящи за НПД.

По-фокусирани планове: Плановете често са двусмислени и неразбираеми. Следващите НПД/включване трябва да бъдат по-конкретни, фокусирани и с определени ангажименти и по такъв начин по ефективни от предишните. Хората трябва да са убедени, че те ще постигнат реални резултати.

Разбираеми: В бъдеще повече усилия трябва да се положат за да станат НПД/включване по-лесни за четене и по-разбираеми за хората. Езикът трябва да е ясен, а не технически – да няма жаргони – и с по-голям шрифт за да се улеснява четенето.

Цяла система: Изготвянето на НПД трябва да включва цялата политическа система и да свързва отделните политики заедно. Необходим е интегрирана система от политики, която улеснява достъпа до права и услуги на всички.

Да се излезе извън активните мерки: НПД трябва да вземат пред вид целия набор от потребности, които са необходими за един добър живот, а не да са фокусирани само върху активните мерки. Достъпът до социална защита и прилично жилище бяха споменати като приоритетни.

Приоритет за ромите: НПД трябва да обърнат особено внимание на дискриминацията на ромите и те да бъдат подпомогнати за устройване на работа и осигуряване на прилично жилище.

Превенцията е важна: Беше подчертано, че НПД не трябва да се занимават само със съществуващата ситуация, но също така трябва да засягат въпроса как да се спре това хората да бъдат изключвани. НПД не трябва да бъдат част от една остатъчна и благотворителна система на благосъстояние, която поправя щетите, които вече са нанесени, а да осигуряват граждански права, които гарантират за всички неотменяеми права и достойнство. По отношение на превенцията, специално внимание трябва да бъде отделено на новите

форми на уязвимост на млади хора, които не могат да си намерят жилище, разведените, пенсионери и да предпазва децата със специални нужди да растат в бедност.

Адресирана към приватизацията: Влиянието на приватизацията на комуналните услуги (напр. вода, газ, електроенергия) е необходимо да бъде взето под внимание .

Мониторинг и оценка: Текущият мониторинг и оценка на това, което действително се е случило под влияние на НПД трябва да се засили. Хората живеещи в бедност трябва да бъдат ангажирани в мониторинга и EAPN трябва да ги ангажира в отговор на НПД.

Цялостно насочване на политиките на ЕС

В бъдеще целите на социалното включване трябва да бъдат заложили във всички области на формулиране на политики в ЕС. Това включва политиката по заетостта и икономическата политика , но също така културата и транспорта.

Насърчаване обмена на наученото и добрите практики

Възможностите за обмен на наученото и добрите практики имат голяма стойност. Подкрепата на един такъв обмен трябва да продължава да бъде важна част от Европейския социален процес по включване. Много примери на добри практики бяха споменати по време на работните срещи, а някои са залегнали в този доклад. От това може да се направят някои практически предложения какво трябва да се търси когато се опитваме да определим пример за добра практика. Ключовите характеристики на добрата практика трябва да бъдат, че тя е:

- основана на добре подбран, дълготраен и добре финансово осигурен закон, който е засилен;
- насърчава добро партньорство между актьорите и НПО;
- възпитава култура на участието;
- насърчава солидарност между ангажираните институции и хората живеещи в бедност, солидарност между хората като цяло и хората в бедност и едно признание, че моето благосъстояние е част от твоето и твоето благосъстояние е част от моето.

3.5 Надслов на бъдещи срещи

В надслова на срещата думата “бедност” трябва да присъства. Ние не може да премахнем думата от фалшивото чувство, че се срамуваме. Несправедливо е, че има бедност и хора, които живеят в бедност. Те не са виновни за своята бедност.

Ти трябва да казваш нещата такива каквито са. Ние няма да дадем на богатите хора друго име. Защо трябва да правим нещо по-красиво, когато то е много конкретно и истинско?

Каквото и да е името все още има хора, които живеят в бедност.

Бедността е несправедливост... зависи от това как хората разбират бедността, и това определя дали те се чувстват заклеймени от термина бедност.

Някои хора приемат надслова на срещите, *“Европейски срещи на хората живеещи в бедност”*, като заклеймяващ и предлагат някои други алтернативи. Все пак, преобладаващото мнение беше, че е от съществено значение да се запази думата “бедност” в надслова, тъй като това е едно много силна и въздействаща дума. Необходимо е бедността в Европа да стане видима. Някои хора наблягат на това, че те искат да фокусират срещите като схватка между чиновници и хора живеещи в бедност. Ако надслова определя този фокус, то тогава тази дума трябва да остане. Беше предложено, че може би е време да се фокусира върху Европейските срещи, като срещи на хора, които предприемат мерки и действия за изкореняване на бедността.

4. ДЕБАТ С ПАНЕЛ

Г-н Джером Винон, Европейска Комисия ГД по Заетостта, Социалите грижи и Равните възможности

Г-ца Елизе Уилам, Комитет за социална защита

Г-ца Никол Прудом, Европейски Икономически и Социален Комитет

Г-ца Летиция Чезари Сфорца, бивш Вицепрезидент на ЕАПН

Следвайки презентацията на основните дискусии и заключения на работните групи се състоя дебат между делегатите и и панел. Поредица от 8 въпроса договорени от делегатите в работните групи бяха поставени от доброволци от различните работни групи. Следвайки тези въпроси следните коментари и изявления бяха направени от трибуната.

Минимален доход

Какво може да направи Европейската Комисия за да насърчи Странит-членки, които нямат схеми за минимален доход и за да подобри адекватността на много от тези, които имат? Какво означава "гъвкавост" и как може да се прилага в страни, които нямат минимални заплати или схеми за минимален доход?

В отговор на това, Джаром Винон, започна обяснявайки колко впечатлен е бил от постерите представени от делегатите и от доклада на работните групи. Той каза, че ще му отнеме време за да възприеме всичко което беше представено.

По отношение на минималния доход той обясни, че Европейския съюз и всички негови институции имат наличен инструмент тъй като Европейския договор осигурява възможност да се гласуват закони, които ще способстват тези, които все още не са регулирали трудовия си пазар да въведат система която да отговаря на основните изисквания. През февруари 2006 Комисията рестартира една инициатива по този основен въпрос за дохода, който беше в задънена улица през последните пет години. Първият етап представлява консултационен процес и той най-вероятно ще доведе до предприемането на нова инициатива от Европейската Комисия в тази област. Все пак, подчерта той това е един труден процес и е необходима една широка дискусия преди Комисията да излезе с предложение за законодателни мерки.

Той обясни, че в този консултационен документ Комисията е поискала всички страни-членки, тези които имат система за минимален доход и тези, които нямат такава, да адресират директно проблема за създаването на една справедлива система за минимален доход. Една такава система трябва да приеме дефиницията изработена от Комисията, която очертава три основни изисквания. Първо, схемата за минимален доход трябва да е разработена на достатъчно високо ниво за да осигурява един достоен живот и да защитава човешките права на хората. Тя трябва да е безусловна. Схемата за минимален доход трябва да гарантира, че ти можеш да водиш един достоен живот. Второто условие е, че е много важно да се помогне на тези, които могат да си намерят работа. Така осигуряването на минимален

доход може да бъде комбинирано с някои активни мерки, което ще увеличи човешкия потенциал за достъп до достойна работа. Трето, тази система за минимален доход трябва да бъде част и пакет от една ефективна система на социални услуги покриващи всички области споменати в доклада на работните групи, такива като жилище, здраве, транспорт, учение през целия живот, култура и спорт. Той подчерта, че ако целта е хората да водят достоен живот като участват пълноценно в обществото и имат достъп до услугите, тези три принципа отстоявани в документа на Комисията са от съществено значение.

По отношение на текущата консултация той каза, че ако всички актьори стигнат до заключението, че устните инициативи не са достатъчни и

Отвореният метод на координация за социална защита и социално включване не гарантира достатъчно адекватен минимален доход за всички и трябва да се установят минимални изисквания за всички страни-членки, то тогава Комисията ще излезе с проекто-предложение за законодателни мерки. Това ще стане въз основа на клауза Н от точка 137 на Договора. Това ще бъде решено на основата на мажоритарно гласуване на Страните-членки. Така че има потенциал за Европейския Съюз да създаде правна основа за социална справедливост и преразпределение в Съюза.

Г-н Винон предупреди делегатите, че един такъв резултат може би няма да бъде приветстван от някои. ПО отношение на този въпрос не всички са благосклонни към подхода на ЕС и много от тях наблягат на принципа за субсидиране и на това, че основната система за дохода трябва да произлиза от една вътрешна национална процедура. Също така някои от страните, които понастоящем нямат схеми за минимален доход изтъкнаха, че въвеждането на една такава система ще бъде много скъпо. Някои страни се обосноваха, че имат по-спешни приоритети като здравеопазване и социални услуги за които трябва да изразходват ограничените си ресурси. Отговорът на Комисията, каза той ще бъде, че социалната справедливост не е въпрос само на социалната област. Европейският Съюз вече има компетенции по икономическите въпроси и бюджетните дефицити. Ако Европейската Комисия иска от Страните-членки да отстояват някои правила в техните бюджети, защо да не може да поиска също така те да предвидят такава основна система, каквато е схемата за минимален доход по време на обсъждането на бюджета. Това може да стане висш приоритет в социалната и бюджетна програма на Страните-членки. В заключение той каза, че Комисията е направила доста разумни предложения в тази област и те са в съответствие с въпросите, които се повдигнаха на конференцията.

НПД/включване

Какво мож да направят Комисията и Страните-членки за да се засили участието на тези, които живеят в бедност в разработването на НПД? Ще бъдат бъдещите НПД достатъчно фокусирани и ефективни за да осигурят постигането на основната цел – нанасяне на решителен удар за изкореняване на бедността и социалното изключване до 2010?

Отговаряйки на въпроса Елизе Уилам подчерта, че новите Общи цели, както и първоначалните цели от Ница, наблягат на значението на възпитаване на

партньорство, което е от съществено значение за насърчаване на по-голямо включване. Тя призна, че нивото на участие варира значително в различните страни-членки. Тя каза, че присъствието на толкова много представители от страните-членки на Петата среща доказва желанието за увеличаване на понататъшното участие на хората живеещи в бедност. Все пак това е едно предизвикателство да слушаш за нуждите на хората живеещи в бедности да създаваш политики за удовлетворяване на тези нужди. Така че участието не е едно парче кейк. Обучението на служители, които да слушат нуждите на хората живеещи в бедност и да препредават тези нужди на политиците изисква време. Тя предупреди делегатите, че не трябва да очакват максимално ниво на участие за следващите НПД, но поне вървим напред, ние напредваме и подобряваме нашата способност да слушаме. Ние подобряваме и нивото на отговорите давани от страните-членки и техните правителства.

Тя подчерта, че правителствата са били помолени да бъдат колкото може по-конкретни в своите следващи НПД и добави, че разбира се колкото по-високо е нивото на участие толкова по-конкретни ще бъдат и направените предложения. Тя също така каза, че те са настоявали някои индикатори и механизми за оценка да бъдат комбинирани с тези конкретни предложения, което ще даде възможност за проследяване и мониторинг на предложенията. Тя подчерта, че по-добрата интеграция и цялостно насочване (mainstreaming) на политиките за социално включване ще доведе до по-добър напредък по всички фронтове.

Летиция Чезари Сфорца каза, че сега е момента да се участва тъй като през следващите два месеца ще се проведат националните срещи. Тя призова делегатите да обединят усилията си с други, например синдикатите и ги насърчи да участват. За да ни приемат насериозно е необходимо много е важно да бъдем добре организирани и да подготвим и представим документация на националните власти отговорни за изготвянето на НПД.

Индустриално преместване

Какво може да направи Европейската Комисия за преместването на фабриките в страни вероятно бъдещи членки, когато това в действителност води до бедност и в сегашните страни-членки и бъдещите страни-членки?

Никол Прудом каза, че това е един въпрос който безпокои Икономическия и Социален Комитет с опасностите, които съдържа. Връзката между заетостта и бедността е критична и ЕИСС изтъкна това в няколко от своите мнения и предложения да се създава заетост и по такъв начин да се намалява бедността.

Джером Винон призна, че спирането на заетостта в една страна-членки и преместването и в друга страна-членка или кандидат е уместен въпрос, но труден за отговор. Все пак, Комисията може да направи нещо. Първо, ако Комисията е предоставила средства от Европейския социален фонд за развитие на икономическо развитие в определен регион и ако бенифициентите са решили да преместят някъде другаде своето

производство, то Комисията може да поиска тези средства да бъдат върнати. Това може да подейства демотивиращо на фирмите. Второ, във Финансовите Перспективи 2007-2013 Европейската Комисия е заложила известни средства “Фонд Глобализация” които могат да бъдат използвани когато хората са уволнени в следствия на преместване на компанията. Така, че има нова възможност на Европейско ниво да се подпомогнат области пострадали от индустриално преместване. Все пак той предупреди, че Комисията не може да се намесва при съществуващата в момента тенденция за по-свободна търговия и придвижване на работната ръка. Но от друга страна Комисията може да действа чрез Европейския Социален Фонд. Също така тя може да работи по развитието на “гъвкавост” за да предпази тези които ще загубят работата си, от бедност. Същевременно той призна, че за сега сме далече от постигането на тези цели. Комисията иска да повиши нивото на защита увеличавайки минималния доход и минималните заплати и подобрявайки подпомагането на хората. Широко разпространено в момента е мнението, че в един свят с по-голяма мобилност на заетостта има нужда работниците да придобият по-високо ниво на защита. Това стана приоритена цел на Европейския Съюз и на финансовите министри, а не само на министрите по заетостта.

Анти-дискриминация и подкрепа за ромите

Как може да бъдат засилени връзките между политиките за социално включване и анти-дискриминационни политики, в частност когато става въпрос за дискриминация на ромското население и как може да бъде осигурено прилагането на анти-дискриминационни политики?

Преди панела да даде отговор на този въпрос ромски делегат от Чешката Република илюстрира проблема дискутиран в неговата работна група. В частност той разгледа възможността за въвеждането на квота за наемане на роми в правната, социалната и икономическата области. Тогава те ще могат да участват представяйки своите собствени мнения и те ще бъдат предоставяни на вземащите решения. Той продължи като подчерта, че когато става въпрос за дискриминация, вземащите решения не трябва да обръщат внимание на цвета на кожата на хората, но това често не се получава. Той наблегна на значението, че ромите трябва да бъдат въвлечени в диалог и в процесите на вземане на решения и това трябва да се прави по един открит начин за да се противопостави на риска от дискриминация. Той разгледа възможността ромите да използват скрита камера за да покажат, че не са наемани на работа защото са роми. Ромите чувстват, че нямат никакви законни права и когато срещу тях е извършена дискриминация от работодатели, съдът не им вярва. Воденето на съдебни дела отнема години и те не виждат никакво решение на въпроса.

Никол Прудом подчерта, че въпроса за дискриминацията излиза извън ромите и е проблем на всички малцинства в нашите страни. Дискриминацията на полов принцип също трябва да се има пред вид. Що се отнася до въвеждането на квотен принцип, тя каза, че той е процес на дискусия и все още по него няма единодушие. Например, все още няма споразумение дали да се използват квоти за да повлияе участието на жените в заетостта. Тя не знае дали може да бъде постигнато съгласие по

отношение на квотите на Европейско ниво и дали те трябва да са на етнически принцип или на полов принцип.

Джером Винон каза, че Европейската Комисия има важна роля в тази област. Вече има много силно законодателство свързано с етническата и расовата дискриминация. Следваща година ще бъде Европейска година на равните възможности и тя ще бъде като фар осветляващ този проблем. Това ще бъде възможност за преглед на състоянието на анти-дискриминационното законодателство. По отношението на използване на скрита камера като доказателство пред съда за това, че някой е дискриминиран, той каза, че това не е необходимо, ако се прилага съществуващото анти-дискриминационно законодателство. Според това законодателство тежестта за доказване на противното е прехвърлена върху този, който е обвинен в дискриминация. Въпросът е, дали това законодателство се прилага и какво може Комисията да направи за да подпомогне страните-членки да предприемат действия в тази област? Той обърна внимание на резултатите от едно изследване направено по Програмата за действие по социално включване на Общността, което показва, че три неща са необходими за справяне с дискриминацията: силно законодателство, целеви действия за подкрепа на тези, които подложени на нея и подпомагащи действия, които се преплитат с други политики, например минимален доход. Той подчерта, че чрез Социалния Фонд съществуват инструменти за прилагане на този триъгълник, ако Страните-членки изберат да го използват.

Летиция Чезарини Сфорца се съгласи с трите области предложени от Джаром Винон, но каза, че е необходим и четвърти елемент. Хората като цяло трябва да осъзнаят какво се случва. Така че в допълнение е необходима добра информация за да се знае какво се случва на нашето ромско население в Европа.

По време на следващото пленарно заседание Белгийския делегат подчерта, че ако трябва да се въведат квоти за преодоляване на дискриминацията и да се подобри положението на емигрантите, то това трябва да стане на краткосрочна основа за да се даде възможност на обществото да свикне да приема чужденците и ромите, а също така да даде възможност на емигрантите да се интегрират в обществото. Така че квотите могат да бъдат само краткосрочни мерки защото те самите може да станат дискриминационни. Той каза, че при наличието на застаряващо население съществува възможност за интегриране на емигрантите, но е необходимо страните-членки да се подготвят за имиграцията и да има добри политики, които да насърчават включващото общество и да способстват всички култури да живеят в хармония. Той наблегна, ние трябва да се опитаме да премахнем изключването, расизма и ксенофобията. След това той привлече вниманието на делегатите върху расисткото убийство на двегодишно дете и жена от Африкански произход, станало само преди два дни в Антверпен. Делегатите станаха и почетоха с двуминутно мълчание жертвите.

В края на пленарното заседание представител от Германската делегация говори от името на свой колега, засягайки също въпроса за расизма и

дискриминацията. Той призова делегатите да се присъединят към тях в съпротивата срещу експлоатирането на такива проблеми като липсата на работа, лошите жилищни условия, бедност и социално изключване, национализма, расизма и ксенофобията и насаждането на омраза, изключване и жестокост. Той подчерта, че хората, които са изправени пред такива проблеми трябва да бъдат подкрепяни от всички страни-членки. Те имат правото да съществуват и да бъде уважавано тяхното достойнство, а също така да им се помага да подобрят своите жизнено условия.

Вземащите решения и правещите политики не трябва да гледат цвета на нашата кожа. Те трябва да възприемат хората независимо то цвета на тяхната кожа .

Понякога имаш чувството, че животните са по-добре защитени, защото ако удариш куче ти ще бъдеш осъден и дори може да отидеш в затвора, докато ако набиеш някого аз не съм сигурен дали ще бъдеш наказан за това.... Моето чувство е че кучетата са по-уважавани и по-добре третирани отколкото циганите.

Реалността (на застаряваща Европа) е там..... емиграцията е необходима и сега зависи само от теб да се подготвиш за емиграцията.

Начинът по който действваме спрямо тези хора (бежанците и недокументирани емигранти) е начина, който ние сме.. Ако уважаваме фундаменталните права на по-малко привилегированите хора, а те са такива, ние ще уважаваме себе си, защото уважението към нас самите започва от уважението към най-оноправданите групи на обществото.

....ние ясно и точно се дистанцираме от всички идеологии, които проповядват, че борбата срещу бедността и социалното изключване може да бъде зависима от такива въпроси като раса, пол, цвят на кожата, произход, възраст или увреждания.

Недокументирани емигранти

Как политиците може да обещаят, че те ще изкоренят бедността, когато по същото време тези същите политици оставят категории от населението в бедност поради законови причини – аз имам пред вид емигрантите, недокументирани емигранти, всички онези в нелегално положение, тези хора на които са отказани всякакви права, безгласното население, хора които се използват в някои икономически сфери, но тъй като те са нелегални те са експлоатирани?

В отговор Летиция Чезарини Сфорца посочи, че националните правителства имат закони, дали справедливи или несправедливи, ние трябва да подтикваме промените. Все пак, ако човек наистина иска да разнищи въпроса за недокументирани емигранти е необходимо да се разясни какво означава емиграцията за нашето общество, което ще ни накара да

променим нашето мнение. Трябва да признаем, че нашите общества дълбоко се променят. Ние се нуждаем от емигрантите не като някакъв жест към тях, не и защото ни са необходими работници които да вършат работата, която ние не искаме да вършим повече. Ние имаме нужда от тях защото обществата се отварят и ние самите се глобализираме. Ние не може да претендираме, че живеем в един глобализиращ се свят и същото време да живеем в един малък ъгъл. Ние трябва да уважаваме правата на емигрантите за да можем да уважаваме себе си.

По време на пленарната дискусия представител от Италия направи оживено описание на тежката действителност на живота на много цигани и недокументирани емигранти и призова за повече помощ от Страните-членки както в Съюза така също и за страни като Албания и Сърбия. Той разказа за живота в лагер в Италия, където 8-членно семейство живее в жилище от 20 кв.метра. Той посочи, че въпреки че живее в страна , в която живее Папата и където има много църкви и много хора ходят в тях много цигани живеят в мизерия като плъхове. Тогава социалните работници отнемат децата от техните родители, защото просят, защото нямат пари или защото не ги пращат на училище. Той обясни, много от циганите са четвърто поколение живеещи в Италия и вече не са скитници. Те идват от други страни, но не са получили убежище и нямат документи за самоличност и не са граждани. Те нямат националност не са нито италианци, нито турци, нито албанци, нито сърби нито друга националност. Така, макар че имат достъп до здравни услуги, те често нямат достъп до работа. Ако техните деца ходят на училище съществува риск те да бъдат изпратени в някоя друга страна.

Приватизация на услугите

Видно е без да го казваме, че приватизацията на услугите, като например водата и електричеството не работи в полза на хората живеещи в бедност, тогава каква е позицията на Европейската Комисия относно Директивата за услугите?

Джером Винон каза, че Европейската Комисия не може да се противопостави на приватизацията на някои услуги, които преди това са били обществени. Това е въпрос от национална компетенция. От друга страна съгласно точка 16 от Договора, Комисията може да настоява за зачитане на общия интерес независимо дали това са обществени, частни или НПО услуги. Ако това не е причинено то регулация на Общността или злоупотреба от отделно правило на свободния пазар, то тогава Комисията трябва да промени своето решение. Той призна, че често Комисията не е добре информирана относно действителната ситуация в страните-членки и има задължението да бъде по-добре информирана. Той се надява, че Комюникето по Социалните услуги от общ интерес на Комисията ще подобри информираността в тази област. Това ще доведе до по-добри инструменти за анализ и познаване на ситуацията, така че Европейската Комисия ще може да е по-информирана когато взема решения.

Трафик

Какво прави Европейската Комисия за да се бори с трафика на жени и млади момичета?

Джером Винон подчерта, че този въпрос е в програмата на Комисията още от времето на Амстердамския договор от 1997. Комисар Фратини е предприел известен брой мерки. Има Програма за действие за насърчаване на сътрудничеството между Европейските полиции в тази област. Той се съгласи, че досега НПД/включване не са се занимавали с трафика. Все пак, това може да стане приоритет в бъдеще, ако така искат хората.

Има необходимост да се прави това, което е нужно за изкореняване на бедността и трябва да има интегриран подход към борбата с бедността, особено в борбата с бедността на жените, просто не може да има такива нива на бедност сред жените и децата.

Проекто-конституционен договор

Как според Европейския Договор е възможно да се гарантират човешките права на ниво ? Как може да се помогне на хората да упражняват своите права, да се помогне на посрещнат предизвикателствата на бедността и всички трудности произтичащи от нея? Как може това да бъде направено чрез Договора?

Елзе Уилам посочи, че има социални измерения включени в съществуващия договор, но за сега прогрес може да бъде постигнат само със съвместни усилия. Ние не можем да приемем законодателство за борба с бедността заедно, тъй като социалните измерения са от компетенциите на Страните-членки. Това което правим сега чрез Стратегията за социално включване е в съответствие с Договора. Впрочем проекта за конституция включи в себе си европейската Харта за социални права, което е истински пробив и така се движим напред в признаването на социалната дименсия.

Никол Прудом описа как Икономическия и Социален Комитет е предприел една инициатива в тази област и как е успял да отстоява различни аспекти свързани с бедността, и по-специално с бедността сред жените. Преди няколко месеца той е публикувал мнение по всичко свързано с бедността сред жените в Европа. Тя подчерта важността на индикатори за бедността отразяващи половите неравенства. Тя също изрази надежда, че когато през 2007 бъде открит новият Институт за социалния пол, ще му бъдат отпуснати достатъчно средства за да работи както трябва. Важно е, че ние ще правим каквото трябва за изкореняване на бедността и ще имаме интегриран подход, и по-специално по отношение на бедността сред жените и децата. Европейските общества просто не могат да си позволят да имат такива нива на бедност.

Персонални отговори на бедността

Първият въпрос от трибуната, който последва осемте въпроса от работните групи, беше каква е била персоналната реакция на панелистите на това което са чули и получи много аплодисменти от делегатите. Въпросът беше :

Аз искам да знам дали по време на коментарите и отговорите, които давахте вие чувствахте някакво състрадание към нас, тук в тази стая, които живеем в бедност и аз бих желал да знам как вие, правещите политики обяснявате на вашите деца бедността и как може да им обясните, че ние сме бедни, а те не са и защо това е така?

Никол Прудом отговори, като подчерта че нейното минало е свързано с профсъюзите и не е човек, правещ политики и че Икономически и Социален Комитет е съставен от представители на работодатели, профсъюзи и НПО, а не от правещи политики. Тя каза, че хората не трябва да се преценяват по това как изглеждат. Слушайки делегатите през тези два дни тя може да каже, че много от нещата тя също ги е преживяла. Елизе Уилам каза, че била най-развълнувана от постерите, въпреки че личните истории също са били интересни. Постерите и цялата работа по тях под формата на дебати, какви послания хората искат да направят е било наистина най-вълнуващото за нея. Тя каза, че младия човек с лента през устата опитващ се да говори високо ще остане с нея. Джаром Винон отбеляза колко важен е бил въпроса. Той каза, че той един от тези в Европейската Комисия, заедно с колегите си в тази стая, които говорят за несправедливостта и казват какво е грешно в сегашната система. Въпросът за него е дали сме се доближили до задачата? Това не е въпрос само на това да се обърнем към различията и неуспехите, а е въпрос да накараме Европа да бъде по близко до своите граждани и до хората живеещи в бедност. Той се надява, че след всичко това което е чул по време на конференцията, той няма да стои нависоко в някаква кула от слонова кост. За него целта на тази конференция е да се махне лентата от устата на младия човек, а ЕАПН представлява мегафона през, който хората живеещи в бедност могат да бъдат чути.

Азбест

Член на Италианската делегация разгледа проблема с азбеста.Тя посочи, че той все още е в жилищата на много хора живеещи в бедност и малки деца се отглеждат с риск за здравето, но нищо не се прави. Тя каза, че такова е положението в Италия и по-специално в Неапол, където много хора живеят в непоносими жилища и единственото решение е да бъдат изхвърлени и да останат бездомни. Тя апелира към Комисията да помогне страните-членки да спазват своите ангажименти и помоли ЕАПН да лобира по този въпрос от името на хората живеещи в бедност.

Заклучителни коментари от панела

Никол Прудом благодари на организаторите за поканата да участва в Петата среща. Срещата потвърди повечето от това което вече се знае за бедността и социалното изключване. Тя каза, че Европейски Икономически и Социален Комитет в своята предстояща работа ще се опита да подобри своите мнения и действия така, че повече от всякога да помогне за изкореняване на бедността. Нивото на бедността в нашите много богати страни-членки е срам, да не кажа скандал.Тя се надява, че гласовете на всички участващи в тази конференция ще бъдат чути от Европейската Комисия така, че ние да можем да продължим напред ръка за ръка за да увеличим хармонията и да намалим дискриминацията.

Елизе Уилам каза, че доколкото това зависи от Комитета за социална защита и Белгийската администрация, и тя ще отнесе със себе си някои много важни послания от тази конференция. Тя каза, че е имало много теми за размисъл, които ще запазят нейната бъдеща работа в борбата с бедността, не само по отношение на НПД/включване, но и по отношение на много други инструменти, които са важни за насърчаване на социалното включване.

Джером Винон концентрира своите заключителни бележки, опитвайки се да даде отговор на действителната бедност описана от член на Италианската делегация, който разказа за един цигански годеж. Той се опита да отговори на въпроса защо тези богати и демократични страни не могат да подобрят положението на хората живеещи в бедност? Той каза, че една важна причина за това е страха. Много хора се страхуват от хората живеещи в бедност и от циганите затова те се опитват да скрият проблема. Необходимо е да се изгради движение на доверие и да се покаже на хората, че няма от какво да се страхуват. Реалността е че бедните хора искат да обогатят обществото и да бъдат пълноценни граждани. Той каза, че съществуват много добри примери, които могат да се използват за да се изгради доверие. Това ще доведе до по-добро разбирателство, което от своя страна ще доведе до по-добри лекарства.

Летиция Чезарини Сфорца каза, че конференцията е я обогатила. Много често ние сме толкова заети с ежедневната си работа, забравяме защо сме тук. Конференцията и е напомнила, защо тя, защо ЕАПН, защо всички ние сме тук. Това е въпрос на съчувствие и състрадание. Отнася се за отстояване на човешки права, които са отречени от бедността. Става въпрос за работа за тотално изкореняване на бедността. Тя има чувството, че конференцията е отстоявала и изградила добри отношения с Европейската Комисия и другите органи. Те показаха желание да слушат делегатите и по такъв начин събитието представлява огромна крачка напред.

5. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ПЛЕНАРНА СРЕЩА

- Г-н Сигисберт ДОЛИНШЕК, Държавен Секретар за Социална защита, Поколенията и Закрила на потребителя, Австрия
- Г-н Франц ТЮНЕС, Парламентарен Държавен Секретар, Федерално Министерство по Труда и Социалните Грижи и Член на Бундестага, Германия
- Г-н Лудо ХОРЕСМАН, Вицепрезидент на ЕАПН

Австрийско председателство

Говорейки от името на Австрийското председателство, **Сигисберт Долиншек**, Държавен Секретар за Социална Защита, Поколенията и Закрила на Потребителя, подчерта, че Петата среща е била много важно събитие за Председателството. Тя дава една възможност за истинска дискусия с хора от цяла Европа, чийто всекидневен живот е засегнат от бедността и социалното изключване. Той каза на делегатите, че само на основата на техния опит и знание, могат да се разработят полезни и ефективни стратегии за борба с бедността. Състоя се много полезна размяна на информация и идеи. Приносът на делегатите беше много важен за попълване на информационната празнина и за осветляване на добрите практики в различните страни-членки, така че те да могат да прилагани в целия Европейски съюз. Той увери делегатите, че той ще предаде ключовите послания на своите колеги в Съвета на министрите и ще ги подтикне да сътрудничат повече на Европейско ниво за да може заедно да преодолеят проблема на бедността и социалното изключване и така да се избегне откриване на колелото отново. Той счита, че е необходимо да се проявява толерантност и да се използват такива методи, които са доказали своята полезност извън нашите страни.

Той продължи като благодари на делегатите за техните изказвания и каза, че той счита, че дискусии са били важна стъпка към нашата крайна цел, която е да се намали значително бедността в Европейския Съюз до 2010. Той благодари също така на организаторите събитието и на всички, които го направиха възможно, тъй като това е събитие което е от огромно значение на Европейско ниво. Той отправи специални благодарности към Европейската Комисия, Европейския Икономически и Социален Комитет и Комитета за Регионите за тяхната подкрепа на събитието.

Бъдещото Германско Председателство

Франц Тюнес, Парламентарен Държавен Секретар в Министерството на Труда и Социалните грижи, говорейки от името на бъдещето Германско Председателство на Европейския Съвет, благодари на Австрийското Председателство за брилянтната организация на събитието. Той каза, че е слушал с огромно внимание доклада от работните групи, който е потвърдил уместността на един такъв диалог на Европейско ниво по социални проблеми. Има нужда от рамка на Европейско ниво, така че НПО и хората живеещи в бедност да могат да изразяват своето мнение и да осъществяват обмен и дискусии.

Г-н Тюнес каза на делегатите, че те имат правото да искат повече социални политики. Той каза, че въпреки че в Европа има високо ниво на социална защита ние сме изправени пред големи проблеми свързани със социалното изключване, които се дължат на икономическата криза и процеса на глобализация. Поради тази причина, в Германия бе взето решение да се изготвя доклад за Бедността и Богатството по време на всеки политически период. Той се обсъжда и води до политически мерки. Например, това доведе до предприетите мерки по отношение на младежта. В Германия има 500,000 безработни младежи и 50% от децата на емигрантите не са преминали никакво обучение. Тези факти свързани с младото поколение и техните намалени перспективи за някакво бъдеще не могат да бъдат приети. Това е причината политиките за заетост да бъдат преразгледани и поради това сега е възможно, младежи, които са били безработни повече от три месеца да имат право да получат безплатно обучение. В същото време ние искаме хората с увреждания да бъдат включени в обществото и да участват на пазара на труда. Ние трябва да сме способни да дадем на всеки и на всички правото да участва на пазара на труда. Въпреки, че през близкото минало имаше някои успехи това не е достатъчно, ние трябва да активизираме икономиката.

Г-н Тюнес подчерта, че на Европейско ниво от една страна ние имаме цели свързани с конкурентноспособността, заетостта и растежа, но от друга страна социалната кохезия трябва да има приоритет на Европейско ниво. Това са две страни на една и съща монета. Той каза, че двата аспекта ще имат еднакво значение по време на Германското Председателство през 2007. Председателството ще се бори за по-социална Европа и по-социален свят. 2007 ще бъде Европейска Година на Равните Възможности в тази рамка Германското Председателство ще се опита да покаже, че то иска да работи за истински социална Европа.

Той заключи, че срещата дава едно брилянтно доказателство за това. Той подчерта, че Европа има социално лице и иска да помогне на тези, които са в нужда и че ние трябва да работим за това Европа да върви по този път. Той покани делегатите да вземат участие в Шестата среща на хората живеещи в бедност през 2007 под патронажа на Германското Председателство.

ЕАПН

Лудо Хореманс, Вицепрезидент на ЕАПН, каза че той бил ангажиран с всичките пет Европейски срещи и всяка следваща среща е била по-добра от предишната, и че Петата е по-добра от Четвъртата. Той подчерта, че тези от нас които не са живяли в бедност, но са в всекидневен контакт с нас трябва да са достатъчно силни и смели за да разберат какво е направено от хората живеещи в бедност, за да разберат техните чувства. Това ни овластява и ни дава сила да продължим брбата с бедност. Той подчерта, че целта поставена в Лисабон през 2000 да се нанесе решителен удар за изкореняване на бедността до 2010 е огромна предизвикателство. Правителствата, първоначално, може би не са осъзнали напълно какво включва това. Все пак, малко по малко ние осъзнахме, че това е един

огромен ангажимент на различни институции и правителства за постигането на тази цел.

Има много хора в нашите общества, които не изпитват състрадание към хората живеещи в бедност, но има и много хора, които се чувстват по начина по който ние се чувстваме. Дори на Европейско ниво има хора, които подпомагат нашата работа, въпреки ежедневноста си заетост и ние признаваме, че за тях това е трудно. Националните планове за действие са нещо много важно и Европейската Комисия знае това. Ние ще продължаваме да работим за да се знае това.

“Качеството на живот на нашите граждани и особено на тези в по-неравностойно положение трябва да се подобри. Качеството на нашето общество се базира на качеството на живот на тези, които са най-непривилигировани..” Сигисберт Долишек, Държавен Секретар по Социална Защита, Поколенията и Закрила на Потребителя, Австрия.

“Само на базата на вашия опит ние може да разработваме полезни стратегии, които успешно да прилагаме в борбата с бедността”, Сигисберт Долишек, Държавен Секретар за Социална Защита, Поколенията и Закрила на Потребителя, Австрия.

“Целите на конкурентноспособността, заетостта и растежа и социалната кохезия са две страни на една и съща монета. Двата аспекта ще имат еднакво значение по време на нашето Председателство през следващата 2007. Ние ще се борим за по-социална Европа и по-социален свят.” Франц Тюнес, Парламентарен Секретар в Федералното Министерство на Труда и Социалните Грижи, Германия.

Той благодари на всички, които постоянно подпомагат работата на ЕАПН на различни нива, хора от правителствата, хора от местната власт, хора от Европейските институции и дори хора на най-високо Европейско ниво. След това той благодари на Австрийското Председателство за домакинството на Петата среща и на Европейската Комисия за подкрепата и на всички за техните усилия в подготовката на срещата. Той подчерта, че трябва да вървим по същия път и изрази увереност, че резултатите от Петата среща имат реално влияние върху всекидневния живот на хората живеещи в бедност, така че те да се откъснат от бедността. Той подкани делегатите когато се приберат в къщи да продължат своята работа и да използват изводите на Конференцията в подкрепа на своите усилия.

Приложение 1: Участники

Задна страница на принтирания доклад

Подкрепена от

Европейската комисия, Европейският икономически и социален комитет,
Комитетът на регионите

Организирана с подкрепата на ЕАПН

Докладчик Хю Фрейзър

Координатор: Мишелин Жерондал

ISBN: [2-930252-42-1](#)